

HET ONDERZOEK IN HET KORT

De effecten van interactie tussen ouder(s)/verzorger(s) en kind op de taalontwikkeling lijken groter gedurende de eerste drie levensjaren (Tangelder & Berg, 2013; Janssen, 2016). Toch is er meer onderzoek uitgevoerd naar het effect op de taalontwikkeling bij kinderen ouder dan drie jaar. In westerse landen wordt aangenomen dat voorlezen positieve effecten heeft op het taalbegrip van kinderen (Janssen, 2016). Bovenstaande is onderzocht middels onderstaande vraagstelling:

“Wat is het effect van interactief voorlezen op de taalontwikkeling bij peuters (twee tot vier jaar) die gedurende zes weken twee tot drie keer per week worden voorgelezen en bestaat er verschil tussen peuters met Limburgs als moedertaal en peuters met Nederlands als moedertaal?”.

Binnen het onderzoek werd er gebruik gemaakt van een voor- en nameting. Het onderzoek bestond uit drie groepen, namelijk een experimentele groep (EG) met de moedertaal Limburgs én interventie, controlegroep een (CG1) met de moedertaal Nederlands én interventie en controlegroep twee (CG2) met de moedertaal Limburgs zonder interventie.

Tijdens de voor én nameting werd er gebruik gemaakt van onderzoeksinstrumenten voor taalbegrip, fonologisch bewustzijn en printbewustzijn. Tijdens de interventie zijn de boeken: “Waar is Flop toch”, “Bo en Babs in de zon” en “Gewonnen” van peuterplein gebruikt.

Tijdens de voorleesmomenten worden onderbrekingen gemaakt op de onderdelen fonologisch bewustzijn, woordenschat, printbewustzijn en dialoog.

Contactgegevens:

Ann Dominikus
anndominikus@live.nl
+31 6 46791619

Bo Giesen
bgiesen@lijbrandt.nl
+31 6 21660143

Voor het tot stand komen van deze folder danken wij Stichting Kinderopvang Roerstreek en Zuyd Hogeschool te Heerlen voor hun medewerking.

www.kinderopvang-roerstreek.nl

v.zuyd.nl

Zuyd
Hogeschool ZU
YD

Interactief voorlezen

Goed voor de taalontwikkeling

WAT IS INTERACTIEF VOORLEZEN?

Interactief voorlezen bestaat uit interactie tussen degene die voorleest en het kind. Deze interactie wordt in stand gebracht door het toepassen van onderbrekingen tijdens het voorleesmoment. Door middel van benoemen en aanwijzen van afbeeldingen en door het stellen van vragen over het verhaal, wordt het lezen een interactieve bezigheid. Op deze manier denken kinderen na over het verhaal, wat resulteert in actieve deelname. Het is van belang dat het verhaal gekoppeld wordt aan ervaringen van het kind om zo de taalontwikkeling te bevorderen.

ONDERBREKINGEN

Bij de interactie tijdens een voorleesmoment kan men denken aan onderbrekingen op het gebied van de woordenschat, printbewustzijn, fonologie (klankleer) en dialoog (voeren van gesprekken). Hierbij dient men altijd in acht te nemen dat het onderbrekingen betreft gericht op de interesses van het kind. Op deze manier blijft het kind actief betrokken bij het verhaal en zal hij/zij het lezen als een leuke activiteit ervaren.

INTERACTIE GEDURENDE EEN VOORLEESMOMENT

Onderstaand worden enkele voorbeelden gegeven van onderbrekingen die u kunnen helpen interactie tussen u en uw kind(eren) tijdens voorleesmomenten in te zetten.

Woordenschat

- Leg het door u gekozen woord uit;
- Geef een synoniem van het gekozen woord;
- Gebruik het woord in een andere context;
- Wijs het woord aan in de ruimte.

Dialoog

- Ga in gesprek over het verhaal en de personages
- Waarom gebeurt iets?;
  - Wat zou het kind doen in die situatie?;
  - Waarom is hij/zij blij?;
  - Wat denk je dat er gaat gebeuren?.

Printbewustzijn

- Wijs de kaft aan en benoem deze;
- Wijs de titel aan, benoem wat de titel zegt en lees de titel voor;
- Benoem de leesrichting en wijs mee van links naar rechts
- Benoem dat er letters staan en wijs er een aan

Fonologie

- Hak een woord in stukjes;
- Schrijf twee woorden op en laat uw kind beoordelen of deze met dezelfde letter beginnen;
- Voeg een in stukjes gehakt woord weer samen tot een woord.

SELECTEREN VAN HET JUISTE BOEK

Het selecteren van een goed boek voor een interactief voorleesmoment kan aan de hand van de onderstaande vier criteria:

- Grote en duidelijke afbeeldingen;
- Vier tot zes regels op een pagina;
- Kies een verhaal dat bij uw kind past;
- De mogelijkheid dient te bestaan om een dialoog te voeren.

Daarnaast is het van belang het boek meerdere malen per week aan te bieden en na een paar weken nogmaals te herhalen. Dit resulteert in houvast en veiligheid voor uw kind. Uw kind zal op deze manier iedere keer meer gaan begrijpen en herkennen. Vergeet niet dat uw kind het lezen leuk moet vinden en probeer in te spelen op hetgeen wat hij/zij leuk vindt. Indien de aandacht van uw kind vermindert, stop dan met voorlezen. **FOCUS OP INTERACTIE en NIET OP DE VOORLEESDUUR!**

